

Na osnovu člana 315 tačka 3 Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Predsedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije izdaje

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o uzajamnoj zaštiti i podsticanju ulaganja, sa Protokolom

Proglašava se Zakon o ratifikaciji Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o uzajamnoj zaštiti i podsticanju ulaganja, sa Protokolom, koji je usvojila Skupština SFRJ, na sednici Veća republika i pokrajina od 11. maja 1990. godine i na sednici Saveznog veća od 28. juna 1990. godine.

P br. 1193

28. juna 1990. godine

Beograd

Predsednik

Predsedništva SFRJ,
dr **Borisav Jović**, s.r.

Predsednik

Skupštine SFRJ,

dr **Slobodan Gligorijević**, s.r.

Zakon o ratifikaciji Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o uzajamnoj zaštiti i podsticanju ulaganja, sa Protokolom

Zakon je objavljen u "Službenom listu SFRJ - Međunarodni

ugovori", br. 7/90 od 6.7.1990. godine.

Član 1.

Ratificuje se Sporazum između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o uzajamnoj zaštiti i podsticanju ulaganja, sa Protokolom, potpisani 10. jula 1989. godine u Beogradu, u originalu na srpskohrvatskom i nemačkom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma sa Protokolom u originalu na srpskohrvatskom jeziku glasi:

SPORAZUM IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE O UZAJAMNOJ ZAŠTITI I PODSTICANJU ULAGANJA

Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija i Savezna Republika Nemačka,
u želji da prodube ekonomsku saradnju između strana ugovornica,
u težnji da stvore povoljne uslove za uzajamna ulaganja,
uverene da će uzajamna zaštita i podsticanje ulaganja doprineti jačanju ekonomske inicijative,
sporazumele su se o sledećem

Član 1.

(1) Izraz "ulaganje" obuhvata imovinsku vrednost svake vrste koja se ulaže u skladu sa nacionalnim propisima strane ugovornice, posebno ali ne i isključivo:

- a) svojinu na pokretne i nepokretne stvari, kao i ostala stvarna prava, kao što su založno pravo svake vrste i slična prava,
- b) pravo učešća u društvima, kao i slične vrste ulaganja,
- c) pravo na novac koji je upotrebljen za stvaranje ekonomske vrednosti ili na usluge i davanja u naturi koja imaju ekonomsku vrednost, a u vezi su sa ulaganjem,
- d) autorska prava i prava industrijske svojine, kao što su pronalazačka prava, uključujući patente, zaštitne znakove, trgovačke nazive, industrijske uzorke i modele, tehnički postupci, znanje i renome,
- e) javnopravne koncesije, uključujući i koncesije u vezi sa korišćenjem prirodnih bogatstava

Promena oblika ulaganja neće uticati na svojstvo ulaganja u smislu ovog sporazuma.

(2) Izraz "prihod" obuhvata iznose koje donosi ulaganje, naročito ali ne i isključivo dobit, dividende, kamate, naknade za licencu, kao i druge slične naknade.

(3) Izraz "ulagač" obuhvata, prema nacionalnim propisima strana ugovornica.

- a) u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju

- 1) fizičko lice koje ima državljanstvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije,
  - 2) pravno lice koje je osnovano u skladu sa jugoslovenskim propisima,
    - b) u odnosu na Saveznu Republiku Nemačku
- 1) Nemce sa prebivalištem na području važenja ovog sporazuma,
  - 2) pravno lice, trgovačko ili drugo društvo ili udruženje sa svojstvom ili bez svojstva pravnog lica, koja imaju svoje sedište na području važenja ovog sporazuma, bez obzira na to da li je ili nije njihova delatnost usmerena na dobit, i koja ulažu sredstva na teritoriji druge strane ugovornice u skladu sa svojim nacionalnim propisima.

Član 2.

(1) Strana ugovornica, u skladu sa svojim mogućnostima, podstiče na svojoj teritoriji ulaganja ulagača druge strane ugovornice, odobrava ih u skladu sa svojim propisima i tretira ih u svakom slučaju na pravičan i ravnopravan način.

(2) Ulaganja i prihodi od tih ulaganja uživaju punu zaštitu ovog sporazuma. Isto važi i za reinvestirane prihode i dodatna sredstva za proširenje ili održavanje ulaganja.

(3) Ni jedna strana ugovornica neće na svojoj teritoriji preduzimati neopravdane i diskriminatorske mere kojima će ometati upravljanje i korišćenje ulaganja ulagača druge strane ugovornice.

Član 3.

(1) Svaka strana ugovornica obezbediće ulaganjima ulagača druge strane ugovornice ili ulaganjima u kojima učestvuju ulagači druge strane ugovornice tretman koji neće biti manje povoljan od tretmana sopstvenih ulaganja ili ulaganja ulagača neke treće zemlje.

(2) Svaka strana ugovornica tretiraće ulagače druge strane ugovornice u odnosu na njihovo poslovanje u vezi sa ulaganjima ne manje povoljno od sopstvenih ulagača ili ulagača neke treće zemlje

(3) Odredbe stava 1 ovog člana ne odnose se na privilegije i povlastice koje jedna strana ugovornica pruža ulaganjima i ulagačima treće države na osnovu:

a) svog članstva u carinskoj uniji, zajedničkom tržištu i slobodnoj trgovinskoj zoni ili na osnovu pripadnosti jednoj ekonomskoj zajednici,

b) sporazuma o izbegavanju dvostrukog oporezivanja ili drugih sporazuma o poreskim pitanjima.

Član 4.

(1) Ulaganja ulagača jedne strane ugovornice uživaju punu zaštitu i punu sigurnost na teritoriji druge strane ugovornice.

(2) Ulaganja ulagača jedne strane ugovornice mogu se na teritoriji druge strane ugovornice ekspropriisati, nacionalizovati ili podvrgnuti drugim merama koje su po svom dejstvu jednake eksproprijaciji ili nacionalizaciji samo u opštem interesu i uz obeštećenje. Obeštećenje mora biti pravilno i mora da odgovara vrednosti ekspropriisanog ulaganja na dan objavljivanja odluke o eksproprijaciji, nacionalizaciji ili nekoj sličnoj meri. Obeštećenje mora da se izvrši bez neopravdanog odlaganja i mora se omogućiti naplata i slobodan transfer. Ulagač čija je imovina ekspropriisana ima pravo na uobičajenu bankarsku kamatu do dana isplate obeštećenja. Zakonitost eksproprijacije ili druge slične mere i visina obeštećenja ispitaje se, na zahtev ulagača, u redovnom pravnom postupku strane ugovornice.

(3) Ulagači jedne strane ugovornice koji zbog rata ili drugih oružanih sukoba, revolucije, vanrednog

stanja ili pobune, na teritoriji druge strane ugovornice pretrpe gubitke na ulaganjima neće biti nepovoljnije tretirani od ulagača te strane ugovornice ili ulagača neke treće zemlje u pogledu obeštećenja ili drugih naknada.

Član 5.

(1) Svaka strana ugovornica garantuje ulagačima druge strane ugovornice slobodan transfer plaćanja u vezi sa ulaganjem, naročito ali ne i isključivo:

- a) kapitala i dodatnih iznosa potrebnih za održavanje ili proširenje ulaganja,
- b) prihoda,
- c) otplata kredita koji su odobreni u vezi sa ulaganjem,
- d) novčanih sredstava od potpune ili delimične likvidacije ili otuđenja ulaganja,
- e) naknada koje se isplaćuju u smislu člana 4 ovog sporazuma.

(2) Transferi će se vršiti bez neopravdanog odlaganja, prema deviznom kursu koji važi na dan transfera.

Član 6.

Ako jedna strana ugovornica isplati obeštećenje svom ulagaču po osnovu garancije za ulaganje na teritoriji druge strane ugovornice, druga strana ugovornica će, bez povrede prava prvonavedene strane ugovornice iz člana 8 ovog sporazuma, priznati prenošenje svih prava i zahteva ovog ulagača po sili zakona ili na osnovu pravnog posla na prvonavedenu stranu ugovornicu. Druga strana ugovornica priznaće stupanje prve strane ugovornice u sva prava i zahteve pravnog prethodnika po istom osnovu i visini. Za transfer plaćanja po osnovu prenesenih prava i zahteva primenjivaće se odredba člana 5 ovog sporazuma.

Član 7.

(1) Ako nacionalni propis strana ugovornica ili međunarodni sporazum u kome učestvuju obe strane ugovornice pruža ulagaču druge strane ugovornice ili njegovom ulaganju povoljniji tretman od tretmana koji ima po ovom sporazumu, taj propis ima prednost u odnosu na ovaj sporazum.

(2) Svaka strana ugovornica pridržavaće se svih obaveza koje je preuzela u odnosu na ulaganja ulagača druge strane ugovornice na svojoj teritoriji.

Član 8.

(1) Sporovi između strana ugovornica zbog tumačenja ili primene ovog sporazuma treba, ako je to moguće, da se pešavaju preko vlada dve strane ugovornice.

(2) Ako spor ne može da se reši u smislu stava 1 ovog člana podneće se arbitražnom sudu na zahtev jedne od strana ugovornica.

(3) Arbitražni sud se osniva od slučaja do slučaja, s tim što svaka strana ugovornica imenuje po jednog člana, a oba člana sporazumno određuju državljanina treće zemlje za predsednika, koga zatim imenuju vlade obe strane ugovornice. Članovi se imenuju u roku od dva meseca, a predsednik u roku od tri meseca nakon što je jedna strana ugovornica saopštila drugoj strani ugovornici da će copop izneti pred arbitražni sud.

(4) U slučaju nepridržavanja rokova iz stava 3 ovog člana, svaka strana ugovornica, u nedostatku

drugog sporazuma može da zamoli predsednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako predsednik ima državljanstvo jedne od dveju strana ugovornica ili ako je iz nekog drugog razloga sprečen, imenovanja treba da izvrši zamenik predsednika. Ako i zamenik predsednika poseduje državljanstvo jedne od strana ugovornica ili ako je i on sprečen, sledeći po rangu član Suda pravde, koji ne poseduje državljanstvo jedne od strana ugovornica treba da izvrši imenovanje.

(5) Arbitražni sud donosi odluku većinom glasova. Odluka arbitražnog suda je obavezujuća. Arbitražni sud sam utvrđuje postupak rada po ostalim pitanjima.

(6) Svaka strana ugovornica snosi troškove za svog člana i njegovog zastupnika u arbitražnom postupku a troškove predsedavajućeg i ostale troškove snose, u jednakim delovima, strane ugovornice. Sud može utvrditi i drugo rešenje za snošenje troškova.

(7) S obzirom na odredbu člana 27. stav 1. Konvencije o rešavanju investicionih sporova između država i pripadnika drugih država, od 18. marta 1965. godine, predviđeni arbitražni sud ne može da se sazove ako je između ulagača jedne strane ugovornice i druge strane ugovornice, postignut sporazum po članu 25. Konvencije. Ostaje mogućnost da se predviđeni arbitražni sud sazove u slučaju nepoštovanja sudske odluke arbitražnog suda na osnovu navedene konvencije (član 27) ili u slučaju prenošenja prava na osnovu zakona ili pravnog posla po članu 6 ovog sporazuma.

Član 9.

(1) Sporovi u vezi sa ulaganjem između jedne od strana ugovornica i ulagača druge strane ugovornice rešavaće se ako je to moguće, između strana u sporu na prijateljski način.

(2) Ako spor ne može da se reši u roku od šest meseci od dana njegovog najavljivanja od jedne strane u sporu on će se podvrgnuti arbitražnom postupku po osnovu Konvencije o rešavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država od 18. marta 1965. godine na zahtev ulagača druge strane ugovornice.

(3) Presuda arbitražnog suda je obavezujuća i ne podleže nikakvim drugim pravnim sredstvima ili pravnim lekovima, osim onih koji su predviđeni u navedenoj konvenciji. Presuda arbitražnog suda se izvršava prema nacionalnom pravu.

(4) Strana ugovornica koja učestvuje u sporu, za vreme arbitražnog spora ili izvršenja presude arbitražnog suda neće izneti, kao prigovor, da je ulagač druge strane ugovornice dobio od osiguranja obeštećenje za deo štete ili za celu štetu.

Član 10.

Ovaj sporazum važi nezavisno od toga da li između strana ugovornica postoje diplomatski ili konzularni odnosi.

Član 11.

Ovaj sporazum važi i za ulaganja koja su izvršili ulagači jedne strane ugovornice u skladu sa propisima druge strane ugovornice na njenoj teritoriji i ppe stupanja na snagu ovog sporazuma.

Član 12.

Ovaj sporazum važi, sa izuzetkom odredbe tačke 5. Protokola ukoliko se ona odnosi na vazdušni saobraćaj, i za Pokrajину Berlin ako Vlada Savezne Republike Hemačke ne da suprotnu izjavu Saveznom izvršnom veću Skupštine Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog sporazuma.

Član 13.

(1) Ovaj sporazum podleže ratifikaciji. Ratifikacioni instrumenti razmeniče se u Bonu.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu mesec dana od dana razmene ratifikacionih instrumenata. Sporazum octaje ne snazi 10 godina. Po isteku tog roka, važenje Sporazuma se produžava na neograničeno vreme ako jedna od strana ugovornica pismeno ne otkaže ugovor 12 meseci pre isteka roka. Po isteku 10 godina, Sporazum može da se otkaže u svako doba sa rokom od 12 meseci.

(3) Za ulaganja izvršena do trenutka prestanka važenja ovog sporazuma važe čl. 1. do 12. za daljih 15 godina od prestanka važenja ovog sporazuma.

Sačinjeno u Beogradu, 10. jula 1989. godine, u dva originala, na srpskohrvatskom i nemačkom jeziku, s tim što je svaki tekst podjednako autentičan.

Za Socijalističku Federativnu
Republiku Jugoslaviju,
Dževad Mujezinović, s.r.

Za Saveznu Republiku
Nemačku,
dr **Dieter von Wurzena**, s.r.

PROTOKOL

UZ SPORAZUM IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE O UZAJAMNOJ ZAŠTITI I PODSTICANJU ULAGANJA, KOJI JE SASTAVNI DEO SPORAZUMA

(1) Ad član 2

Sporazum važi i u oblastima isključive ekonomске zone i epikontinentalnog pojasa u onoj meri u kojoj međunarodno pravo dozvoljava odnosnoj strani ugovornici da ostvaruje suverena prava ili suverena ovlašćenja u tim područjima.

(2) Ad član 3

(a) Kao manje povoljan tretman u smislu člana 3, treba naročito smatrati ograničenje primanja sirovina i pomoćnih materijala, energije i goriva, kao i proizvodnih i pogonskih sredstava svih vrsta, ometanje prometa proizvoda, korišćenja kredita i zapošljavanja radnika kao i druge mere sa sličnim dejstvom. Mere koje se donose zbog javne bezbednosti i reda narodnog zdravlja ili morala ne važe kao manje povoljan tretman u smislu člana 3.

(b) Kao poslovanje u smislu člana 3 smatra se naročito ali ne isključivo upravljanje upotreba i korišćenje ulaganja.

(c) Odredbe člana 3 ne obavezuju ugovornu stranu za poreske povlastice i oslobođanja koja se odobravaju prema poreskim zakonima samo ulagačima nastanjениm na njenoj teritoriji prošire i na ulagače nastanjene na teritoriji druge strane ugovornice.

(d) Strane ugovornice će, u okviru svojih propisa blagonaklono proveravati zahteve za ulazak u zemlju i boravak lica jedne strane ugovornice koja hoće da doputuju na teritoriju druge strane ugovornice u neposrednoj vezi sa ulaganjem, isto važi za radnike jedne strane ugovornice koji u neposrednoj vezi sa ulaganjem hoće da doputuju na teritoriju druge strane ugovornice i tamo borave da bi obavljali posao kao radnici. Zahtevi za izdavanje dozvole za rad, takođe se blagonaklono proveravaju.

(3) Ad član 4

Ulagač ima pravo na obeštećenje i onda kad se državnim merama interveniše u preduzeću u kome on

ima učešće i time se znatno umanjuje njegov ulog.

(4) Ad član 5

Transfer prema članu 5 vršiće se u roku koji je potreban za izvršavanje postupka u vezi sa transferom. Rok počinje teći podnošenjem odgovarajućeg zahteva i završava se najkasnije istekom tri meseca.

(5) U prevozu robe i lica koji je u vezi sa ulaganjima, jedna strana ugovornica neće isključivati i ometati transportna preduzeća druge strane ugovornice i, ako je potrebno, izdavaće dozvole za obavljanje prevoza.

Sačinjeno u Beogradu, 10. jula 1989. godine, u dva originala, na srpskohrvatskom i nemačkom jeziku, s tim što je svaki tekst podjednako autentičan.

Za Socijalističku Federativnu
Republiku
Jugoslaviju,
Dževad Mujezinović, s.r.

Za Saveznu Republiku
Nemačku,
dr **Dieter von Wurzena, s.r.**

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ" - Međunarodni ugovori.